

TAKÁCS GÁBOR Csendes országimázs-építés

Mennyiben befolyásolhatják egy képzőművészeti kiállítás szervezése során a helyszín adottságai a kurátori koncepciót, a művek kiválasztását? Hogyan kerülhető el a hely szellemétől idegen, erőszakolt elképzelések érvényesítése, illetve a másik oldalon az anyag alázatos dekorációvá válása? Sajátos módon merültek fel ezek a kérdések azzal a kiállítással kapcsolatban, amely Karácsony előtt nem sokkal nyílt meg és egészen nyár közepéig lesz látható a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium épületében.

A KIM Szalon elnevezésű tárlat – amelynek anyagából a Magyar Napló e számának illusztrációit válogattuk – hét fiatal, húszas-harmincas éveiben járó magyar festő, illetve szobrász munkáit mutatja be. A „hely szelleme” jelen esetben az új kormányzat, azon belül a legmagasabbra pozicionált minisztérium erőterét, a helyszín pedig a Kossuth tér sarkán álló épület néhány reprezentatív folyosóját és tárgyalótermét jelenti. Kurátorként tehát egy olyan épületbe kellett műveket válogatnom, amely nemcsak hogy nem kiállítások rendezésére, műalkotások bemutatására épült, de amelynek funkciója sem kapcsolódik a képzőművészet vagy tágabban a kultúra ügyéhez. A tárlat apropóját Magyarország ideai diplomáciai „nagyprojektje”, a fél éves európai uniós elnökség adta. Az időzítés kitágította a művek nézőközönségét: a minisztérium dolgozói és magyar vendégei mellett nagyszámú külföldi szakember, diplomata, újságíró sétál, beszélget, ül hosszabb-rövidebb ideig a képek, szobrok között. Mindez a kurátori koncepciót is szükségképpen becsatornázza az „országimázs-építés” sokféle módon értelmezhető, ám mindenképpen kulcsfontosságú kategóriájába.

A művészek és a művek válogatása már csak az idő- és térbeli korlátok miatt sem lehetett átfogó, így nem törekedhettem a fiatal hazai művésznemzedékek reprezentatív bemutatására, vagy akár a legfontosabb irányzatok felvázolására. Minden ízében szubjektív és esetleges tehát mind az alkotók, mind az általuk erre a – kortárs művészeti kiállítások viszonylatában rendkívül hosszú – időszakra rendelkezésre bocsátott művek listája. Ami – legalábbis szándékaim szerint – mégis összeköti őket, az annak a figyelembe véte-

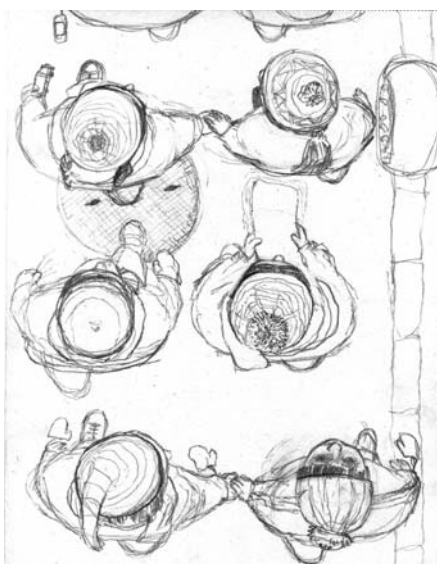
le, hogy minden egyes mű saját autonóm világán és alkotójának személyiségén túl a magyar művészetről, kultúráról is beszélni fog sok olyan külföldinek, akinek talán ez lesz az egyetlen ilyen jellegű élménye országunkról.

Jakatics-Szabó Veronikának kéttucatnyi különböző technikával készült rajza látható a KIM Szalonban. A székesfehérvári származású művész a lírai és a költői szót használja képeinek közös jellemzőjeként, megalkotásuknál pedig a sűrítést, tömörítést és a költői képekben való gondolkodást emeli ki. Alapvető elgondolása, hogy a mai művészetnek újra meg kellene találnia a kapcsolódását a hagyományokhoz. Grafikai között számos illusztráció van, ezek kortárs költők, írók műveire készültek.

A hagyományokból való – korántsem archaizálást vagy utánzást jelentő – építkezés magas színvonalú példája a Miskolcon született Szanyi Borbála szobrászata is. A fél év során két jelentős síkplasztikai alkotása váltja egymást a kiállításon, amelyek hagyományos anyagok (fa, gipsz) és modern szobrászati eljárások alkalmazásával fogalmazzák újjá egy régi terítő vagy az arra helyezett hal motívumát. A kiállításon szereplő másik szobrász az egi születésű Rabóczky Judit Rita, aki egészen más materiából – pirogránitból és hegesztett vasból – hozza létre jellegzetes alakjait.

A hét művész közül a restaurátorként is dolgozó Somogyi Márton mutatkozik be a legnagyobb és legösszetettebb anyaggal. Szülővárosát, Budapestet ábrázoló noktürnök mellett változatos technikájú és művészi megoldású, magyar történelmi tárgyú műveket állított ki. Szerepel közöttük a *Charta Bellica* című reneszánsz hadi kártya sorozat is, amelynek lapjain négy nemzet – magyar, német, lengyel, török – jellegzetes korabeli képviselőit látjuk.

A debreceni származású Posta Máté csendelelei a műfaj örök vonzerejét adó káprázatos anyagábrázoláson és szimbolikus utalásokban gazdag kompozíción túl helyenként sajátosan „kortárs” perspektíva-megoldásokkal is felhívják magukra a figyelmet. A korábban Németországban tanult, Somogyi Mártonhoz hasonlóan restaurátor végzettségű Korényi Jánostól két finom portré szerepel a válogatásban. Zakariás István Zsoltot – akinek versei rendszeresen megjelennek szülővárosában, Marosvásárhelyen a *Látó* szépirodalmi folyóiratban – festőművészként és irodalmárként egyformán foglalkoztatja a tükröződés jelensége, a tükör optikai világa.

Jakatics-Szabó Veronika: Óvodás gyerekek kettes sorban (A Molnár Ani Galéria hozzájárulásával)